

Hiilirajamekanismi CBAM

– tuonnin päästöhinnottelu toimivammaksi

EU:n komissio ehdotti hiilirajamekanismin CBAM:in (Carbon Border Adjustment Mechanism) laajentamista ns. alavirran tuotteisiin ja väliaikaisen rahaston perustamista 12/2025. CBAM pyrkii tasaamaan kilpailua tuonnin ja eurooppalaisen tuotannon välillä sekä estää hiilivuotoriskiä eli tuotannon ja päästöjen siirtymistä alemman sääntelyn maihin. CBAM kattaa teräksen, raudan, alumiinin, sementin, lannoitteiden, vedyn ja sähkön tuonnin. Raportointi alkoi v. 2023, ja maksukausi 1/2026.

ELINKEINOELÄMÄN KESKUSLIITON VIESTIT PÄÄTTÄJILLE

Elinkeinoelämän keskusliitto EK näkee, että hiilirajamekanismin CBAMin tärkein tehtävä on estää hiilivuotoriskiä päästökauppaa ETS1 täydentäen, ei tulojen keruu tai kauppapolitiikka.

EK pitää tärkeänä, että CBAM:in käyttöönotto ei heikennä yritystemme asemaa kv. kilpailussa, sillä hiilivuotoriskin tuotannolta poistuu ilmaiset päästöoikeudet asteittain vienninkin osalta.

- CBAMin toimeenpano ja mahdolliset laajennukset uusiin toimialoihin, monimutkaisempiin alavirran tuotteisiin ja epäsuoriin päästöihin on toteutettava suunnitelmallisesti. Niiden ja muiden ehdotettujen muutosten on perustuttava huolellisesti laadittuihin, julkisiin vaikutusarvioihin eri toimialojen kanssa keskustellen:
  - Vaikutuksia on arvioitava sekä soveltamisalan tuotteiden tuottajien että käyttäjien kilpailukykyyn sekä eri toimien yhteisvaikutusten näkökulmasta. Toimialaan samanaikaisesti kohdistuvat kauppa- ja veropoliittiset mekanismit, kuten tuontirajoitukset ja polkumyyntitullit, on huomioitava.
  - Komissiolle ehdotetaan toimivaltaa poistaa toimialoja CBAMin piiristä (Artikla 27a). EK näkee, että tällaisiin päätöksiin on liitettävä selkeästi määritellyt julkiset kriteerit.
- Väliaikaisen vähähiilisyysrahaston (vientihyvityksen) on kohdistuttava merkittävän hiilivuotoriskin vientituotteisiin, eikä se saa vääristää sisämarkkinoiden toimintaa ja kilpailua. Tuen kriteerien on oltava läpinäkyviä. Vientikilpailukyky tulee turvata pitkäaikaisella, oikein kohdentuvalla toimella.
- Komission on varmistettava CBAMin toiminta sekä EU:ssa että sen ulkopuolella esimerkiksi todentamiseen liittyvien markkinoiden ja toimijoiden osalta.
- CBAMin tulee perustua läpinäkyvään dataan ja siinä tulee pyrkiä todellisten päästöarvojen käyttöön. Oletusarvoja on voitava tarvittaessa hyödyntää, ja niiden tulee kuvastaa todellisia päästöjä, eikä niiden käyttö saa ”rangaista” yrityksiä. Ns. sisäisen jalostuksen menettelyn tulee olla mahdollinen.
- CBAMin tulee kannustaa EU:n ulkopuolisia maita päästövähennyksiin ja hiilen hinnoitteluun.

Elinkeinoelämä kannattaa EU:n kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa, jossa vuosien 2030 ja 2040 ilmastotavoitteet ovat tärkeitä etappeja kohti ilmastoneutraalia Eurooppaa 2050. Ne saavutetaan vain menestyvien yritysten avulla, jotka tarjoavat ja käyttävät puhtaita tuotteita, palveluja ja ratkaisuja.

YHTEYSTIEDOT

Arttu Karila, +358 40 829 7072, arttu.karila@ek.fi

Kati Ruohomäki, EK Bryssel, +358 40 767 5684, kati.ruohomaki@ek.fi